

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Informacja o zmianach

wprowadzonych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
w Regulaminie wyboru projektów **nr FEDS.07.07-IP.02-060/23**

w sposób konkurencyjny

w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027

Priorytet 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku
Działanie 7.7 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych

Typ projektów:

7.7.B Tworzenie i rozwój CUS

**Nabór na projekty z zakresu tworzenia Centrów Usług Społecznych i rozwoju dostarczanych przez
nie usług zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych
przez centrum usług społecznych**

Zmiana nr 3

Zakres zmian wprowadzonych w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny nr FEDS.07.07-IP.02-060/23, ogłoszonym w dniu 6.12.2023 r. i zmienionym w dniu 19.01.2024 r. oraz w dniu 1.02.2024 r.

1. Zmiany w Regulaminie

- zapisy w Rozdziale 1. Słownik skrótów i pojęć otrzymują brzmienie:

„(...)

Osoby z niepełnosprawnościami – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2023 poz. 100 ze zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia;

(...)”

w miejsce:

„(...)

Osoby z niepełnosprawnościami – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2023 poz. 100 ze zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia **lub uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;**

(...)”

- zapisy w Rozdziale 3. Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu otrzymują brzmienie:

„(...)

Są Państwo zobowiązani do przeznaczenia co najmniej 30% środków zaplanowanych na finansowanie usług w projekcie na zlecenie realizacji usług organizacjom pozarządowym lub podmiotom ekonomii społecznej. Przez „finansowanie usług w projekcie” należy rozumieć zaplanowane w ramach kosztów bezpośrednich wydatki na usługi społeczne. Do wydatków tych nie należy wliczać **m.in.** kosztu zatrudnienia koordynatora indywidualnych planów usług społecznych (KIPUS), **organizatora usług społecznych (OUS)** oraz organizatora społeczności lokalnej (OSL).

w miejsce:

(...)

Są Państwo zobowiązani do przeznaczenia co najmniej 30% środków zaplanowanych na finansowanie usług w projekcie na zlecenie realizacji usług organizacjom pozarządowym lub podmiotom ekonomii społecznej. Przez „finansowanie usług w projekcie” należy rozumieć zaplanowane w ramach kosztów bezpośrednich wydatki na usługi społeczne. Do wydatków tych nie należy wliczać kosztu zatrudnienia koordynatora indywidualnych planów usług społecznych (KIPUS) oraz organizatora społeczności lokalnej (OSL).

(...)”

– zapisy w Rozdziale 13. Szczegółowy budżet projektu otrzymują brzmienie:

„(...)”

Cross-financing

Mogą Państwo finansować w projekcie wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego (cross-financing). Zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” EFRR może finansować w sposób komplementarny działania objęte zakresem z EFS+, a EFS+ działania objęte zakresem pomocy z EFRR. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż **15% całkowitej wartości projektu**. Limit ten wylicza się z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich i odpowiadających im kosztów pośrednich. Limit cross-financingu przede wszystkim sprawdzany jest na etapie ubiegania się o dofinansowanie projektu. We wniosku o dofinansowanie wykazują Państwo wartość kosztów w ramach cross-financingu oraz procent tych kosztów w stosunku do kosztów ogółem.

Szczegółowe zasady określania i rozliczania wydatków w ramach cross-financingu są zawarte w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” oraz umowie o dofinansowanie projektu.

Ogólną zasadną jest, że cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa. Ponadto, warunkiem kwalifikowalności wyżej wymienionych wydatków jest ich bezpośredni związek z projektem (powiązanie z zakresem merytorycznym projektu) oraz logiczne uzupełnienie działań (głównych zadań). Odpowiednie uzasadnienie spełnienia powyższych warunków powinno zostać zawarte we wniosku.

Proszę pamiętać, że w przypadku wydatków objętych zasadą cross-financingu są Państwo zobowiązani do przestrzegania zasad określonych dla EFRR, w tym zasady zachowania trwałości inwestycji opisanej szczegółowo w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” oraz umowie o dofinansowanie projektu.

Podczas rozliczania projektu obowiązuje Państwa wartość nominalna wydatków w ramach cross-financingu zawarta w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, a nie jego limit

procentowy. Warto pamiętać, że limit ten uwzględnia zarówno cross-financing ze środków dofinansowania jak i wkładu własnego. Jeśli przedstawią Państwo do rozliczenia wydatki w ramach cross-financingu powyżej dopuszczalnego limitu, kwotę powyżej limitu uznamy za niekwalifikowalną. W przypadku, gdy wysokość cross-financingu określona we wniosku jest niższa niż dopuszczalny limit cross-financingu w ramach danego typu projektu określonego w Regulaminie, mogą Państwo zawnieioskować do nas o jego zwiększenie w trakcie realizacji projektu. Decyzję o podwyższeniu limitu podejmiemy po analizie zasadności wnioskowanego przez Państwa zwiększenia wyżej wymienionego limitu.

Cross-financing w projektach EFS+ dotyczy wyłącznie trzech grup wydatków:

- a) zakupu gruntu i nieruchomości - jest kwalifikowalny w ramach cross-financingu, o ile spełnione zostaną warunki kwalifikowalności takich wydatków wskazane w podrozdziale 3.4 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”. **Koszt nabycia innych niż własność praw do nieruchomości (np. dzierżawa, najem) może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem, o ile spełnione zostały warunki z sekcji 3.4.3 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”;**
- b) zakupu infrastruktury - rozumianej jako budowa nowej infrastruktury oraz wykonywanie wszelkich prac w ramach istniejącej infrastruktury, których wynik staje się częścią nieruchomości i które zostają trwale przyłączone do nieruchomości, w szczególności adaptacja oraz prace remontowe związane z dostosowaniem nieruchomości lub pomieszczeń do nowej funkcji (np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, renowacja budynku lub pomieszczeń, prace adaptacyjne w budynku lub pomieszczeniach). **Do limitu cross-financingu nie jest wliczany koszt wynajmu, dzierżawy, czy leasingu infrastruktury. Takie wydatki mogą być kwalifikowalne w ramach EFS+, czyli poza cross-financingiem;**
- c) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem następujących warunków:
  - zakupy te zostaną amortyzowane w całości w okresie realizacji projektu **oraz zostaną spełnione warunki dla amortyzacji określone w podrozdziale 3.7 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.** Muszą Państwo wykazać, że dany zakup dotyczy kwoty, dla której dokonywana jest jednorazowa amortyzacja (obecnie zgodnie z przepisami jednorazowa amortyzacja środków trwałych dotyczy zakupu środków, których wartość początkowa jest równa lub niższa niż 10 000 PLN) lub, dla której zakup zostanie amortyzowany w okresie realizacji projektu. Mogą Państwo dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego lub rozłożyć odpisy amortyzacyjne zgodnie ze stawkami amortyzacyjnymi określonymi w przepisach krajowych (o ile zakupy w całości zostaną amortyzowane do daty zakończenia projektu). Najczęściej występującym przykładem środka trwałego, który jest amortyzowany w okresie realizacji projektu jest sprzęt komputerowy,

lub

- zostanie przez Państwa udowodnione, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją, tj. wymaga mniejszych nakładów finansowych niż inne opcje, np. najem lub leasing, ale jednocześnie jest odpowiedni do osiągnięcia celu Państwa projektu. [W takim przypadku powinni Państwo ocenić trwałość i możliwość dalszego korzystania z danego przedmiotu po zakończeniu projektu](#). Przy porównywaniu kosztów finansowych związanych z różnymi opcjami, ocena powinna opierać się na przedmiotach o podobnych cechach. Uzasadnienie zakupu jako najbardziej opłacalnej opcji powinno wynikać z zatwierzonego wniosku,
- lub
- zakupy te są konieczne dla osiągnięcia celów projektu (np. wyposażenie pracowni naukowych). Uzasadnienie konieczności tych zakupów powinno wynikać z zatwierzonego wniosku (za niezasadny uznamy zakup sprzętu dokonanego w celu wspomaganie procesu wdrażania projektu, np. zakup komputerów na potrzeby szkolenia osób bezrobotnych).

[Podsumowując, jeżeli zakupy spełniają którykolwiek z wyżej wymienionych warunków, to zakup mebli, sprzętu i pojazdów może być kwalifikowalny w ramach EFS+ i nie wlicza się do limitu cross-finansingu](#). Natomiast zakup mebli, sprzętu i pojazdów niespełniający żadnego z [ww.](#) warunków stanowi cross-financing. W związku z [powyższym](#) przy planowaniu wydatków w tym zakresie prosimy o dokładne uzasadnienie wydatku uwzględniając wskazane warunki.

W ramach kosztów pośrednich nie wykazują Państwo wydatków objętych cross-finansingiem. (...)”.

w miejsce:

„(...)

Mogą Państwo finansować w projekcie wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing (EFRR może finansować w sposób komplementarny działania objęte zakresem z EFS+, a EFS+ działania objęte zakresem pomocy z EFRR), [zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”](#). **Wartość wydatków w ramach cross-finansingu nie może stanowić więcej niż 15% finansowania unijnego na poziomie projektu.**

Szczegółowe zasady określania i rozliczania wydatków w ramach cross-finansingu są zawarte w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” oraz w umowie o dofinansowanie projektu.

[Obowiązuje](#) Państwa wartość nominalna wydatków w ramach cross-finansingu zawarta [we](#) wniosku, a nie jego limit procentowy. Jeśli przedstawią Państwo do rozliczenia wydatki w ramach cross-finansingu powyżej dopuszczalnego limitu, kwotę powyżej limitu uznamy za niekwalifikowalną. W

przypadku, gdy wysokość cross-finansingu określona we wniosku jest niższa niż dopuszczalny limit cross-finansingu w ramach danego typu projektu określonego w Regulaminie, mogą Państwoawnioskować do nas o jego zwiększenie w trakcie realizacji projektu. Decyzję o podwyższeniu limitu podejmiemy po analizie zasadności wnioskowanego przez Państwa zwiększenia wyżej wymienionego limitu.

Cross-financing w projektach EFS+ dotyczy wyłącznie trzech grup wydatków:

- a) zakupu gruntu i nieruchomości - jest kwalifikowalny w ramach cross-finansingu, o ile spełnione zostaną warunki kwalifikowalności takich wydatków wskazane w podrozdziale 3.4 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”;
- b) zakupu infrastruktury - rozumianej jako budowa nowej infrastruktury oraz wykonywanie wszelkich prac w ramach istniejącej infrastruktury, których wynik staje się częścią nieruchomości i które zostają trwale przyłączone do nieruchomości, w szczególności adaptacja oraz prace remontowe związane z dostosowaniem nieruchomości lub pomieszczeń do nowej funkcji (np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, renowacja budynku lub pomieszczeń, prace adaptacyjne w budynku lub pomieszczeniach);
- c) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem następujących warunków:
  - zakupy te zostaną zamortyzowane w całości w okresie realizacji projektu, [z zastrzeżeniem](#) podrozdziału 3.7 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”, lub
  - zostanie przez Państwa udowodnione, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją, tj. wymaga mniejszych nakładów finansowych niż inne opcje, np. najem lub leasing, ale jednocześnie jest odpowiedni do osiągnięcia celu Państwa projektu. Przy porównywaniu kosztów finansowych związanych z różnymi opcjami, ocena powinna opierać się na przedmiotach o podobnych cechach. Uzasadnienie zakupu jako najbardziej opłacalnej opcji powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku, lub
  - zakupy te są konieczne dla osiągnięcia celów projektu (np. doposażenie pracowni naukowych). Uzasadnienie konieczności tych zakupów powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku (za niezasadny uznamy zakup sprzętu dokonanego w celu wspomaganie procesu wdrażania projektu, np. zakup komputerów na potrzeby szkolenia osób bezrobotnych).

[Wymienione wyżej warunki dotyczące zakupu mebli, sprzętu i pojazdów są rozłączne, co oznacza, że w przypadku spełnienia któregośkolwiek z nich, zakup może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-finansingiem.](#) Natomiast zakup mebli, sprzętu i pojazdów niespełniający żadnego z warunków [wskazanych wyżej](#) stanowi cross-financing. W związku z [tym przy planowaniu](#)

wydatków w tym zakresie prosimy o dokładne uzasadnienie wydatku uwzględniając wskazane warunki.

Ogólną zasadą jest, że cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa. Ponadto, warunkiem kwalifikowalności wyżej wymienionych wydatków jest ich bezpośredni związek z projektem (powiązanie z zakresem merytorycznym projektu) oraz logiczne uzupełnienie działań (głównych zadań). Odpowiednie uzasadnienie spełnienia powyższych warunków powinno zostać zawarte we wniosku.

UWAGA:

W związku ze stanowiskiem KE informujemy o nowym sposobie wyliczania limitu cross-financingu w projektach finansowanych ze środków EFS+ realizowanych w ramach programu. Zgodnie ze stanowiskiem KE do limitu cross-financingu należy wliczyć sumę kosztów bezpośrednich, oznaczonych jako koszty mieszczące się w limicie cross-financingu oraz naliczonych od nich, zgodnie z przyjętą stawką ryczałtową, kosztów pośrednich.

Proszę pamiętać, że w przypadku wydatków objętych zasadą cross-financingu są Państwo zobowiązani do przestrzegania zasad określonych dla EFRR, w tym zasady zachowania trwałości inwestycji opisanej szczegółowo w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” oraz umowie o dofinansowanie projektu.

W ramach kosztów pośrednich nie wykazują Państwo wydatków objętych cross-financiem. (...).’.

Wprowadzone zmiany wynikają z wdrożenia od dnia 30 stycznia br. w aplikacji SOWA EFS nowego sposobu wyliczania limitu cross-financingu w projektach finansowanych ze środków EFS+, polegającego na uwzględnieniu w wartości limitu części kosztów pośrednich.

Wprowadzone zmiany mają również na celu dostosowanie ujętej w „Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027” definicji „osób z niepełnosprawnościami” do zakresu wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach naboru oraz doprecyzowanie zapisów Regulaminu w zakresie pytań zgłaszanych przez Wnioskodawców.

Wprowadzone zmiany nie skutkują nierównym traktowaniem Wnioskodawców.

Zmiany wprowadziliśmy za zgodą Instytucji Zarządzającej FEDS 2021-2027.

Wprowadzone zmiany stosuje się z dniem ogłoszenia.

Regulamin zaktualizowaliśmy zgodnie z opisanym zakresem zmian.